

Tillæg til Adoption & Samfund
December 2007

Fortællinger om hjem

Adoption & Samfund

Foreningstelefon: mandag kl. 20.00-22.00 65 92 00 18
Hjemmeside: www.adoption.dk

Formand:

Michael Paaske, Klanghøj 47, 8670 Låsby (priv.) 65960521
E-mail: michael.paaske@adoption.dk (mob.) 25674239

1. næstformand:

Paul K. Jeppesen,
Granparken 165, 2800 Lyngby (priv.) 27293461
E-mail: paul.k.jeppesen@adoption.dk (arb.) 32830508

2. næstformand:

Inge Fabricius, Vermundsgade 32, 2100 Kbh. Ø 44530404
E-mail: inge.fabricius@adoption.dk (mob.) 28152204

Kasserer:

Ellen Larsen, Postboks 133,
3910 Kangerlussuaq, Grønland
E-mail: ellen.larsen@adoption.dk 299 8412 33

Sekretær:

Carl Erik Agerholm, Teglvej 4, Frifelt, 6780 Skærbæk
E-mail: carl.erik.agerholm@adoption.dk 74757365

Bestyrelsesmedlemmer:

Asha Wellis, Møllegade 3, 6670 Holsted,
E-mail: asha.wellis@adoption.dk 2821637

Marianne Østergaard
Vesterbrogade 191, 4., 1800 Frederiksberg C
E-mail: marianne.oestergaard@adoption.dk 33229553

Jørn K. Pedersen, Ulriks Allé 70 B, 6270 Tønder
E-mail: joern.k.pedersen@adoption.dk 74721111

Hans Ejnar Bonnichsen
Kildevænget 8, 6560 Sommersted
E-mail: hans.ejnar.bonnichsen@adoption.dk 74504774

Kurt Nielsen, Dæmningen 55, 2500 Valby 36168725

Kirsten Korning,
Øster Skibelundvej 36, Askov, 6600 Vejen 75361050

Suppleanter:

1. suppleant:
Sidsel Babette Johansen, Tandervej 45, 8320 Mårslet
E-mail: sidsel.babette.johansen@adoption.dk 86782722

2. suppleant:
Louise Svendsen, Rymarksvej 99 3. th.,
2900 Hellerup 26244064

3. suppleant:
Tanja Ib, Kærnehøjvej 122, 5260 Odense S
E-mail: tanja.ib@adoption.dk 31174146

4. suppleant:
Lise Taanum-Willumsen, Astrupvej 50, 5000 Odense
E-mail: lise.taanum-willumsen@adoption.dk 65912734

Medlemsadministration:

Helle Jespersen, Snerlevej 40, 2820 Gentofte
E-mail: medlemsadm@adoption.dk

Redaktion:

Lindevej 3, 1. sal, 4000 Roskilde
e-mail: bladet@adoption.dk 46409766

Redaktionsmedlemmer:

Heidi Senderovitz, Hovgårdsparken 53, 2670 Greve 43612561
Bente Helberg, Lindevej 3, 1. sal, 4000 Roskilde 46409766

Anne-Louise Linnemann Bech, Enighedsvvej 49B,
2920 Charlottenlund
Annette S. Christiansen, Bringekrogen 24, Jonstrup,
3500 Værløse 44644429

Marianne Krogh Jensen, Tingskiftevej 4,
2900 Hellerup 33160116

Tina Johansen Krogh, Borgmester
Jensens allé 22, st. th. 2100 København Ø 35430216

Anne Marie Andresen, Raunstrupvej 6, 2720 Vanløse 38799735

Ansvarshavende for dette tillæg: Heidi Senderovitz

Grafisk produktion: BL Grafisk ApS, Skærbæk 74751500
Oplag: 4.425 stk.

Kære læsere,

Vi er glade for at kunne bringe jer denne beretning fra Leonie Simmons, en australsk kvinde, der er adopteret fra Vietnam. Som noget nyt har vi valgt at udgive denne fortælling som et tillæg til det almindelige blad. Beretningen giver nogle interessante syn på adoption, identitetsdannelse, begreberne 'hjem' og 'familie', og derudover er den sammen med Louise Svendsens indledning og efterfølgende svar, eller 'vidneudsagn', et spændende eksempel på narrativ terapi. Louise forklarer i indledningen på næste side mere om, hvad den narrative terapi går ud på.

Med denne lille "julegave" ønsker Redaktionen alle vore læsere en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

God fornøjelse!

/Redaktionen

En narrativ fortælling om adoption fra den anden side af jorden samt et outsidersvidnes svar

Introduktion v. Louise Svendsen

Som mennesker bliver vi alle bekræftet i vores værd, hvis vi kan se, at vores gøre og laden rent faktisk har en effekt på vores eget liv såvel som på andres. Dette er med til at give os mod på livet og se os selv som værdifulde mennesker med handlemuligheder. At blive spejlet af andre som én, der har betydning i deres liv, er for de fleste særligt effektivt. Ligeledes forsøger enhver person at skabe et selv billede og en identitet, der bygger på ens foretrukne værdier og normer og giver mest mulig følelse af kontinuitet, den fornemmelse at vi 'genkender' os selv i vores handlinger og væren. Når andre spejler og bekræfter os i, at vores reaktioner og personlige fremtræden er konsistent og stabil, er dette med til at underbygge og styrke vores selvopfattelse på godt og ondt. Således kan andre menneskers spejling og feedback til os være en vigtig basis for, at vi føler os værdige og handlekraftige som mennesker og dermed i stand til at realisere vores mål og leve i overensstemmelse med vores længsler og værdier.

På baggrund af det samme levede liv, de samme oplevelser, den samme umiddelbare historie, om man så må sige, er vi selv med til at bestemme, hvilke handlinger, oplevelser og følelser vi tillægger mest værdi og vægt. Herved præger vi, hvad der står klarest tilbage i vores erindring om en hændelse, en fase eller et tema i vores liv, billeder der danner grundlaget for vores selvopfattelse og senere handlekompetencer. Idet alle oplevelser er multihistorielle, det vil sige, de i sig bærer kimen til mange og forskelligartede historier, er der ikke blot én sand version af, hvad der skete og

hvordan noget skal forstås. Det er gennem vægtning af forskellige elementer og dermed vores skabelse af den primære historie, at vi former vores selv billede, forventninger til andre, fremtidige livssyn såvel som handlemuligheder, der jo oftest defineres ud fra, hvad vi tror, vi er i stand til på baggrund af tidligere erfaringer. At oplevelser er multihistorielle, og vi således med den rette assistance og et ofte møjsommeligt slid er i stand til at udtrække mange forskellige beretninger fra den tilsyneladende samme begivenhed, er en stor styrke. Det er kilden til at se nye veje og ressourcer hos os selv – og dermed en vej ud af uønskede roller, vi føler os fanget i. At skabe en alternativ historie vil afdække nye sider af os selv, andre og allerede oplevede oplevelser, som åbner op for og giver adgang til nogle af de øvrige ressourcer, vi også rummer.

Det er selvfølgelig ikke nok 'blot at skabe' en alternativ historie – dens effekt og kraft er tæt forbundet med, hvor mange levede oplevelser fra det rigtige liv, der kan knyttes til den gode fortrukne historie. Ligeledes bliver en histories kraft beriget og styrket af andres spejling og bekræftelse af den. Og det er netop dette element – de andres spejling og bekræftelse af vores væren i den foretrukne historie samt fortælling om, hvorledes vores handlen har bevæget og beriget deres liv, der kan blive helt afgørende for stadfæstelsen vores nye identitet.

Den narrative terapi

Den narrative terapi bruger aktivt det forhold, at vi som mennesker 'vokser', når vi oplever, at vi har indflydelse på egen verden og desuden kan blive vigtige for an-

dre i deres liv. Ligeledes trækkes på, at andres bekræftelse af vores foretrukne kompetencer og handlinger bliver set og anerkendt af andre, som ikke blot ser de gode stunder som enestående, men som en del af den enkelte persons faste handlerepertoire.

Der er flere måder, hvorpå andres stemmer og vidnesbyrd kan inddrages aktivt i terapien. For der er ingen tvivl om, at det er mere effektivt at få vidnesbyrd fra mennesker i ens dagligdag eller ligesindede, end det er alene at få den fra terapeuten. En måde at inddrage andre er at have dem med i terapi rummet. At give dem mulighed for i forbindelse med den terapeutiske samtale at give deres bekræftelse på, hvorledes de oplever den anden direkte – at være med til at bevidne skabelsen af den alternative historie og det foretrukne selv billede. At spejle tilbage, hvorledes det, de overværer, bevæger dem, hvorledes den anden har indflydelse på forhold i deres liv, som de nu inspireret af det hørte vil gøre anderledes fremover. Det er dog ikke altid muligt at have nogen med i rummet, så en anden måde at inddrage vidner kan være at spørge til, hvilke personer i den pågældendes liv, der ikke vil være overraskede over de værdier og handletræk, som afspejles i den alternative historie. Hvem de kender eller har kendt, som allerede tidligere har bemærket disse træk. Eller man kan spørge ind til, hvad personer af betydning for den enkelte ville have af kommentarer og støtte til den gryende identitetsdannelse og det de i øvrigt ser og hører. En tredje måde er på basis af et skriftligt dokument, et vidnesbyrd, der fortæller om den enkeltes udvikling og nye alternative selv billede, at bede nogle ligesin-

dede, der kommer udefra, om at komme med deres skrevne vidneudsagn til det foreliggende vidnesbyrd. I denne proces behøver de to ikke møde hinanden. Man beder et udefrakommende vidne skrive et vidneudsagn, der er opbygget omkring fire grundpiller:

- 1) Hvad har særligt fanget interessen i det læste vidnesbyrd?
- 2) Hvad fortæller det skrevne om beretterens værdier og ønsker?
- 3) Hvorfor har netop dette vakt særlig interesse, og hvorledes er det forbundet til oplevelser og værdier hos vidnet selv?

- 4) Hvorledes har bevidningen af vidnesbyrdet gjort dig en smule anderledes, end du var, inden du læste det?

Det kan lyde lidt kompliceret, men i det følgende kommer et eksempel på et nedskrevet vidnesbyrd, som bevidnes i et skriftligt gensvar. Beretningen er Leonie Simmons. Hun er adopteret fra Vietnam til Australien og fortæller om sit forhold til adoption og begrebet 'hjem'. Louise Svendsen, som er dansk adopteret fra Korea, har sendt hende et vidneudsagn.

Leonies vidnesbyrd har tidligere været bragt i *The International Journal of Narrative Therapy*

and *Community Work*, 2007 No. 2, www.dulwichcentre.com.au, og det er med tilladelse fra dem, at den her gengives i en dansk oversættelse.

God læselyst!

Louise Svendsen.

Fortællinger om hjem

Af Leonie Simmons

Oversat fra engelsk af Heidi Senderovitz

Dette er en fortælling om mit liv. En fortælling om identitet, kultur, om at høre til og om familier. For mig er det mest en fortælling om 'hjem'. Om at skabe et, finde flere, forlade mange og om at tage dem med sig.

Jeg blev født i Vietnam, midt i en krigstid, og derefter adopteret af en australsk familie. For fem år siden vendte jeg tilbage til det sted, jeg blev født. Det er først nu, at jeg er blevet i stand til at finde ordene, skrive dem ned og tale om oplevelsen.

I de mellemliggende år besluttede jeg at gemme oplevelserne om mit besøg til mit fødested væk. Jeg ville gemme dem sikkert af vejen, beskytte dem mod at blive pillet ved og analyseret, mod uønsket indblanding, skæve konklusioner eller oprørske tanker. Lad fortiden ligge, erklærede jeg. Jeg bestemte, at der var vigtigere ting at tage sig af, at tænke på og tale om. Og jeg havde ret.

Men i den tid, mens jeg holdt fortællingerne om Vietnam på afstand, oplevede jeg også et brud i mit forhold til andre mennesker. Af og til talte jeg med folk, og jeg mener, at jeg var dygtig til at lytte, men jeg var ude af stand til at svare på spørgsmål. Simple, demografiske spørgsmål om mit liv begyndte at tage meget lang tid for mig at besvare, og når det lykkedes mig at svare, stammede og mumlede jeg uforståeligt. Det var spørgsmål som: Hvad hedder du? Hvor kommer du fra? Hvor bor du? Hvor er dit hjem? Hvor blev du født? I disse spørgsmål gemmer sig ønsket om at få at vide, hvad er din nationalitet, hvilket land er dit land, hvilket sprog taler du. Andre spørgsmål følger uvægerligt efter: Hvem er dine forældre? Hvor mange søskende har du? Hvad er dit arbejde? Er du single, gift, skilt? Disse øjensynligt simple spørgsmål bliver rutinemæssigt stillet i ganske almindelige samtaler eller på formularer med små kasser, der

viser hvilken kategori, du hører til i. Den begrænsede plads i kasserne antyder, at svarene på disse spørgsmål skal være nemme og korte. Men det er ikke muligt for os alle. Når jeg forudså den uundgåelige følelse af ubehag, der ville følge i kølvandet på den slags spørgsmål, undgik jeg så vidt muligt at tale med andre.

Denne periode med adskillelse fra andre betød, at de besværlige, følsomme detaljer i min historie ikke længere behøvede at blive omtalt, og det gav mig et pusterum af lettelse. Jeg var blevet træt af at gentage de samme detaljer og ønskede at gøre mig fri af dem. Jeg ønskede ikke at give dem plads, hver gang jeg mødte nogen på ny.

Men efterhånden som mit liv fortsatte, og omstændighederne ændrede sig og atter ændrede sig, begyndte jeg at tage del i samtaler. Jeg blev fascineret af hvordan jeg på forskellig vis lærte at tale om mit liv igen. De 'svære spørgsmål' og beklemt situationer aftog, og nye svar opstod. Skønt det havde været nødvendigt for en stund at tilsidesætte beretningerne om, da jeg tog til Vietnam, om da jeg mødte min biologiske familie, om da mit liv blev vendt op og ned ... blev det mere og mere indlysende, at nu var det tid til at vende tilbage til dem.

Kaldes ved navn

For otte år siden deltog jeg i et seminar med Kiwi Tamasese og Flora Tuhaka – to storsindede og kloge kvinder fra New Zealands 'Just Therapy Team', som inviterede mig og andre til at udforske historierne om og betydningerne af de navne, vi er blevet givet og bliver kaldt. Siden da har jeg nydt at spekulere over de forskellige historier, der knytter sig til de forskellige navne, mit liv har bestået af, og de mange mennesker, som har medvirket til deres betydninger.

Det navn, der står på min fødselsattest, er Lai Luu. Mens mine adopti-
onsdokumenter, mit australske stats-

borgerskabsbevis og mit pas angiver navnet Leonie Simmons. Og indimellem, for en stund, gik jeg under det navn, der stod skrevet på min vielsesattest: Leonie Simmons Thomas.

Jeg fik navnet 'Leonie' efter et elsket barndomsvennskab mellem min australske mor Lyn og en lille pige ved navn Leonie. Jeg har altid kunnet lide dette navn, og da min mor kun omtaler få barndomsvenner, tiltrækkes jeg yderligere af mit navn og af min navnesøster. Efternavnet Simmons blev skænket min far ved hans egen adoption. Det er dog sin egen episke fortælling.

Og så er der Leonie Simmons Thomas, det navn jeg modtog, den dag jeg blev gift og senere opgav ved separationen og siden skilsmis-
sen. Det er et navn fyldt med minder og betydninger, som jeg forudser vil vedblive at lære mig nyt, at fylde mig med ukendt eftertænkning og stilfærdig taknemmelighed.

Så længe jeg kan huske, har jeg kendt til mit vietnamesiske fødenavn. Det var altid et elsket, hemmeligt navn, der antydte en hemmelig identitet: et måske, et hvad hvis. I størstedelen af mit liv var det en skal-aldrig-uddybes-nærmere identitet.

For ganske nylig opdagede jeg, at Lai oversat til engelsk betyder jasmin, efter den velduftende hvidbladede blomst. Da jeg erfarede dette, spekulerede jeg over, hvad min vietnamesiske familie havde ønsket eller tænkt på i deres valg af dette navn til mig. Følelsen af, at jeg var blevet givet et navn, der repræsenterede en særlig betydning, billede eller metafor, fremkaldte en blid påskønnelse over for de mennesker, der valgte dette navn til mig, og en ny følelse af substans begyndte at omgærde min anonyme, biologiske herkomst. Det var omkring dette tidspunkt, hvor jeg erfarede betydningen af mit vietnamesiske navn, at jeg påbegyndte en rejse, under hvilken jeg skulle møde det 'jeg', som jeg kunne være ble-

vet, et 'jeg' som jeg bestemt ikke var, og vigtigst: det 'jeg', som jeg muligvis kunne blive.

Hvorfor Vietnam?

I 2002 rejste jeg til Vietnam for at besøge mit fødeland og se Saigon/Ho Chi Minh City, hvor mit liv var begyndt. Jeg er altid gået ud fra, at når den rette tid kom, ville jeg en dag vende tilbage. Der var tidspunkter i mit liv, hvor jeg ikke skænkede en rejse tilbage til Vietnam mange tanker. Jeg gennemgik faser, hvor jeg antog, at et gensyn ville være et spændende eventyr. Til tider forekom udforskningen af det ukendte en smule skræmmende. Men for det meste var der simpelthen blot andre ting og projekter i mit liv, der var mere preserende. Det var kun et spørgsmål om, hvornår den 'rette tid' kom; Vietnam gik ingen steder.

Der var mange grunde til, at 2002 blev det rette tidspunkt at rejse. Mit ægteskab var slut, jeg var overvældet og desillusioneret af min egen utilstrækkelighed og forvirring. Hvad indtil da havde givet mening, gjorde det pludseligt ikke længere.

Jeg tog til Vietnam for at undersøge, hvordan oplevelsen ved at vende tilbage ville være. Spørgsmål om identitet, nationalt tilhørsforhold, kultur og familie fulgte med min samling af guidebøger og vietnamesiske sprog-bånd. Hvad var forholdet mellem mit fødeland og min identitet? Og mere indgående: hvilke kræfter ville bestemme skikkelsen, formen og oplevelsen af dette forhold? Hvilken rolle ville den rodfæstede sociokulturelle formodning spille om, at den vi er og som følge deraf hvem vi er forbundet med, hænger uløseligt sammen med den etnicitet, vi er født med? Denne almindeligt udbredte opfattelse har betydet både frustration og ærgrelse, men også lejlighedsvis indsigt i mine oplevelser, i mit liv.

Hvad hvis jeg rejste til Vietnam og ikke følte nogen tilknytning? Var min forbindelse til landet Vietnam kun en tilknytning af biologisk art? Jeg var ikke sikker på, hvad der skræmte eller pirrede mig mest: tanken om at rejsen til Vietnam ville 'fuldende' mig – og dermed utilsigtet aflive min hidtidige hævde på australsk nationalitet og familiemæssigt tilhørsforhold;

eller muligheden for at opleve landet Vietnam som en ren turist, et land jeg kunne besøge, sætte pris på, sammenligne og stå i modsætning til, og dernæst forlade igen med kære, omend upersonlige minder.

Hvordan ville det føles fysisk at være i Vietnam? Hvordan ville vietnameserne opfatte mig og reagere på mig? Hvordan ville det påvirke den allerede spinkle omend vejovervejede identitetsfølelse, jeg havde vænnet mig til at leve med?

Der var også spørgsmålet om min vietnamesiske familie, som jeg havde vænnet mig til at omtale som min føde- eller biologiske familie – den usynlige nævner i min familiemæssige ligning. Mine australske forældre og jeg havde ved min adoption fået information om, at alle dokumenter var upålidelige på grund af den kaotiske og kontroversielle situation, der fulgte i kølvandet på krigen i Vietnam. Den identitet, jeg havde med mig fra Vietnam, var potentielt tvivlsom. Måske var jeg alligevel ikke født Lai Luu. Og dog, de dokumenter, der fulgte med mig som lille barn, blev af mine forældre anset som gode nok, og som mere end tilstrækkelige af mig.

Jeg voksede op med historien om, at min biologiske mor bragte mig til børnehjemmet, fordi krigen betød, at hun ikke var i stand til at tage vare på mig. Det var, som jeg i min opvækst lærte at se det, en kærligheds-handling. Mine forældre udtrykte meget klart, at de var 'de heldige', og videregav en følelse af overvældende taknemmelighed over for min biolo-

giske familie. Min mor fortalte mig, at hun følte sig betroet forælderrollen over for mig, en rolle hun så som et vigtigt ansvar. Mine forældre gav mig det bedste, de havde at give, og ingen ord her kan til fulde udtrykke den kærlighed, jeg føler for dem. Jeg tror på, at den omhu, hvormed mine forældre formulerede en historie om kærlighed, der omgav mit tidlige liv, har gjort mig i stand til at skelne og ignorere de til tider mindre tiltrækkende historier, som vi der er adopterede sommetider identificerer os med. Vigtigst af alt, jeg ved, at enhver hensynsfuld eller gavmild handling fra min side kan føres direkte tilbage til dem. Der er ingen tvivl om, hvem mine forældre er.

Set fra et poststrukturalistisk synspunkt bidrager mange aspekter i livet til, hvordan vi kender og oplever os selv og andre i vores liv. Det er vigtigt at nævne nogle af de sociopolitiske påvirkninger, der former historierne om mit liv. Jeg blev født og siden adopteret fra Vietnam i en krigstid, en omstridt konflikt. At være født på den tid, på det sted, betyder at min identitet på en eller anden måde altid vil være viklet ind i og forbundet med den krig.

Der var en formodning om, at min biologiske far ikke var vietnameser, at han 'sandsynligvis' havde været soldat i krigen, fra et land uden for Vietnam.

Et lidt vagt, hypotetisk billede af min biologiske mor var, at hun var ung og fattig. Disse formodninger, jeg havde angående min biologiske her-

13. SEPTEMBER 10 KM OVER DET INDISKE OCEAN

Stewarden tager mit tomme plastickrus og sætter det på sin bakke.

"Nå," spørger han, "Du er nok på vej hjem?"

Jeg tøver i vanligt forsvar mod at åbne mig for meget, men ombestemmer mig.

"Ja", svarer jeg. "Jeg er på vej hjem".

Og det føltes skønt. Det var ikke væsentligt at være præcis, og jeg følte mig heller ikke udstillet. Blot en gådefuld person, hvor en formodning passede. Jeg skulle snart lære, hvordan ting der blev taget for givet, og som der ikke blev sat spørgsmålstegn ved, kunne være energibesparende. Dette var ukendt terræn, og jeg besluttede at forsøge at undgå at planlægge mine strategier på forhånd. Jeg var parat. Efterhånden som flyet nærmede sig, voksede spændingen, for endelig ville jeg kunne udleve denne kulturelt uundgåelige historie.

komst, synes nu at være eksempler på kulturel og politisk impressionisme. Set i bakspejlet er det, som om de ukendte detaljer fra mit tidlige liv blev tegnet gennem brillerne af en romantiseret nordamerikansk episk bestseller. Gennem min opvækst appellerede denne historie ganske fint til mine forestillinger om at være noget særligt. Sammen med den klausul, der blev givet til mine forældre ved min adoption, om at jeg aldrig skulle vende tilbage til Vietnam, husker jeg som barn, at det føltes hemmelighedsfuldt og eksotisk. Jeg var blevet landsforvist!

Jeg husker også, at jeg følte mig syg af rædsel, hvis jeg kom til at overvære dramatiserede krigsscener eller ægte krigsoptagelser. Det er stadig uudholdeligt for mig, som det sikkert er for mange andre. Men hvordan skulle jeg forstå disse oplevelser? Og hvad ville det alt sammen betyde, når jeg vendte tilbage til mit fødeland?

Før jeg forlod Australien, prøvede jeg at forudse, hvordan jeg ville tænke på min biologiske familie under mit besøg i Vietnam. Andre formodede, at jeg muligvis ville opfatte alle forbipasserende som potentielle slægtninge. Jeg havde dog aldrig prøvet noget lignende, og tanken om at jeg ville forestille mig en genetisk forbindelse med enhver tilfældig person, forekom mig temmelig vanvittig! Men jeg forestillede mig, at jeg i Vietnam ville begynde at reflektere over min biologiske familie på en ny måde. Men hvilken form min refleksion ville tage, havde jeg ingen idé om.

Jeg tog ikke af sted med hensigten om at lokalisere familiære bånd eller familiær historie. I stedet, på trods af advarslen om tvivlsomme dokumenter, fyldte tanken om at besøge hospitalet, der er nævnt på min fødselsattest og børnehjemmet, jeg var blevet bragt til som spæd, mig med spænding. Før jeg forlod Australien, var det disse fysiske landmærker af min historie, der var området for dét, jeg ville udforske.

At jeg blev født i Vietnam, og siden adopteret og opvokset i Australien, havde været det dét, der definerede, hvem jeg var i verden. Og det er med en stædig stolthed, at jeg til stadig-

hed har følt det nødvendigt at omgå antagelsen om, at jeg måtte ønske at kende min biologiske familie, at jeg skulle ønske at rejse til Vietnam. Men nu havde jeg besluttet at gense Vietnam, og jeg formodede, at et eller andet sted på vejen ville det 'jeg', som jeg kendte, forandres, styrte sammen, forvandles.

Og hvordan, spurgte jeg mig selv, midt i al denne eksistentielle striden, kunne jeg undgå at blive alt for forbandet selvoptaget? Med, tænkte jeg: et åbent hjerte, et åbent sind og tanken om, at dette ikke kun drejede sig om mig. At måske handlede dette også om mine flere familier og om en fælles, søgende rejse ud i, hvad det er, vi ved om kultur, race, familie, tilhørsforhold og identitet.

Nyt fodfæste

Jeg elskede at være i Vietnam, idet jeg langsomt pakkede landet ud, glimt for glimt. Jeg rejste fra syd mod nord og tilbage igen – Hanoi, Hue, Nha Trang, Nui Dat, Dalat, Saigon. Mit udsigtspunkt skiftede, til tider rejsende, til tider lokal beboer. Jeg bevægede mig ind og ud ad begge roller, som om jeg var iklædt en personlighedscamouflage – i det mindste så længe jeg ikke åbnede munden for at tale! Der var tidspunkter, hvor mennesker gik forbi mig og jeg blot smilte, og de gik ud fra, at jeg hørte til. Det var en total, konventionel, lignede-andre, 'nedarvede familietræk' type længsel. Denne version af oplevelse af verden udenfor foregik naturligvis udelukkende i mit hoved, idet de forbipasserende var langt mere optagede af deres egen tilværelse. Ikke desto mindre nød jeg i rigt mål denne nye oplevelse.

På visse måder var det som at nå mit forjættede land. Jeg var fortryllet af Saigon/Ho Chi Minh City, mit fødested. Jeg hengav mig fuldt ud, hvert øjeblik flød over af hændelser, som jeg var vidne til. Den konstante trafikstrøm, duften fra gadekøkkenernes madlavning og vietnameserne, hvis genpulje jeg – hvad enten jeg følte det eller ej – var forbundet med. I disse første par dage sad jeg og stirrede ud ad mit hotelvindue, mens jeg langsomt nippede til skåle med suppe. Dette gulv-til-loft kighul i glas gav mig adgang til en helt ny verden: en verden, som jeg havde hørt om gen-

nem min opvækst, talt om og gjort mig forestillinger om.

Jeg var tryllebundet af de forbipasserende: ældre mennesker, børn, unge, spædbørn og kvinderne. De vietnamesiske kvinder med lange, flagrende au-dai'er, den traditionelle dragt af lange bukser og knælange overdele med kinakrave. Jeg var fascineret af hendes mange forklædninger: langt hår, kort hår, gående med børn, kørende på motorcykel, cyklende gennem bogstaveligt talt hundreder af cykler. Jeg var fascineret af hendes elegance, hendes liv, hendes hverdagsagtighed, hendes humor, hendes styrke, hendes sprog og hendes modsætninger. Denne forelskelse i den vietnamesiske kvinde kom fra de mange fantasifulde spekulationer – over hvad der kunne have været, hvem jeg kunne havde været – hvis det der skete, ikke var sket. Indrømmet, nok temmelig narcissistisk, transponerede jeg et potentielt 'mit liv' fra stumperne af andres.

Det følte som udforskning at smage på følelsen af 'væren det samme' ud fra etnicitet. Det er et særdeles overbevisende fællesskab. Jeg kender så godt oplevelsen af at blive defineret ud fra elementer af anderledeshed, af at blive udpeget til at tilhøre et rige af 'andet'. Og i denne oplevelse har jeg kendt både frihed og frustration. I modsætning hertil, at befinde sig anonymt i mængden, var helt nyt. At være identisk med mennesker omkring mig var, for mig, eksotisk. At være blandt mennesker af samme etniske baggrund gav mig en enestående følelse af befrielse.

Der er en veludforsket, populær idé, udsprunget af vestlig psykologi, om fordelene ved at vokse op blandt dem, man ligner. Ifølge denne idé er det en anerkendt betingelse for et sundt voksenliv at have velanbragte fodspor man ubesværet kan træde i. Men dette syn på identitetsdannelse har sin bagside. Hvor kriterierne for 'det samme' ikke er til stede, skabes en formodning om skadelige konsekvenser. Hvor livsbetingelserne hverken indeholder en 'samme som os' opdragelse eller foreskrevne, normative miljøer, skabes grobund for konklusioner om identitetsdannelse, der gælder for dem af os, som ikke har

åbenlyse fodspor at træde i. Men – giver dét at være en del af flertallet nødvendigvis en sund selvforståelse? Eller kan det også mindske mulighederne for genopfindelse og føre til undervurdering af unikke særegenheder? Hvad bliver det muligt at se og bidrage med, når din identitet er formet uden for hovedstrømningen?

Lad vær' at få læbestift på mig

Mine små, fem år gamle tæer krøller sig tæt sammen om badekarrets kant. Mine fingerspidser kan kun lige nå kanten af håndvasken for at holde balancen og forhindre mig i at falde ned på de hårde fliser eller, hvad værre er, falde ned med nusen først på badekarrets hårde overflade bag mig. Når jeg står sådan, kan jeg se mors spejl billede og mit eget – fra næsen og opad, altså. Jeg elsker at overvære hendes make-up ritual. Hun laver sjove ansigter med læbestiften, og jeg ler højt, når hun lukker et øje ad gangen med øjenskyggen på. Jeg tror, det kræver meget træning at gå med make-up. Mine tæer gør ondt af at holde fast på badekarrets kant, men det er den eneste måde, hvis jeg vil se, og det er det hele værd. Når hun er færdig, giver hun mig et stort kys med læbestift på, bare så jeg også får noget. Jeg synes, min mor er meget smuk.

Da jeg var en lille pige, betragtede jeg dem omkring mig, og måske var der ikke megen fysisk lighed, men dog havde jeg meget at modellere mit liv på.

Glæder, der erstatter dilemmaer

En uventet overraskelse, som morede og glædede mig, var i hvor høj grad jeg nød at fortælle mennesker i Vietnam om min vietnamesiske oprindelse. Detaljerne i min historie og min slægtsmæssige baggrund syntes at inspirere til en socialt formidlet rettighed, et autentisk krav om nationalt medlemskab. Dette var i stærk kontrast til, hvordan min ret til at være australier så ofte havde været anfægtet, sat spørgsmål ved eller problematiseret.

Min vietnamesiske herkomst og fødselsoprindelse tilkendte mig en social accept baseret på fysisk ydre og nationalt medlemskab, som jeg var uvant med at modtage. Selvom min manglende evne til at forstå og tale vietnamesisk til tider satte min

troværdighed på prøve, var det de svar jeg fik, når jeg forklarede hvorfor det forholdt sig sådan, når jeg fortalte om min adoptivfamilie og -hjem, der virkelig fik mig til at holde af det vietnamesiske fællesskab. Deres svar var også en mild, helbredende salve på nogle af mine mest sejlivede sår og skrammer.

Igennem årene i Australien, når jeg fremlagde min 'adopteret-fra-Vietnam' status, er jeg blevet mødt med blandede reaktioner. Jeg tror, at disse reaktioner snarere har afspejlet de sociokulturelle antagelser og paradigmer forankret i den australske kultur end den enkeltes holdning. Hvad angår emner som nationalitet og familie, har jeg både været modtager af reaktioner og kommentarer af betænksomhed, venlighed og accept og af medlidenhed, uvidenhed og nedladdenhed. Jeg ved, at folk ikke har haft til hensigt at ramme mig, sære mig eller forvirre mig.

Hvad der var så forbløffende, var, at de reaktioner jeg mødte i Vietnam, var så anderledes end dem, jeg havde mødt i Australien. Selvom det kan synes uretfærdigt at pege på sammenligninger imellem kulturer, har kontrasten været uventet og afslørende. De vietnamesere, jeg mødte, var meget milde og venlige over for mig og udviste en ægte og ikke-påtrængende nysgerrighed om hvor jeg kom fra, og hvorfor jeg var der. Når de hørte min historie, udviste de i stedet for medlidenhed en forsigtig medfølelse, og i stedet for at anse mig som 'heldig' (ofte sagt af mennesker i Australien), udtrykte vietnameserne glæde på mine vegne over, at jeg kunne rejse tilbage til Vietnam og var respektfulde over for de lag af betydninger, det måtte have. Det opmuntrede mig at være en del af en udveksling, hvor antagelser, der tilsyneladende var indbyrdes uforenelige, kunne udtrykkes jævnbyrdigt.

De forhold, der omgav min livsoprindelse, har bragt mig stor lykke, der på mange måder er værd at fejre. De har også indeholdt navnløse tab, som jeg utvivlsomt har kompenseret for, men som dog er værd at begræde. På en eller anden måde, idet historierne om mit liv blev delt med folk i Vietnam, kunne disse nuancer komme til ære. Denne unikke oplevelse af social accept, som blev mig til del,

syntes at have grund i den vietnamesiske sociale, historiske og kulturelle måde at skabe mening ud af komplekse omstændigheder. Jeg er taknemmelig over at være vidne til et så rigt sammensat kulturudtryk, og jeg vil altid være i gæld til dem, som kom mig og mine historier i møde så respektfuldt og tankefuldt.

Kvinder og køkkenfæller

Jeg sidder i et køkken, badet i omgivelserne af mit 'fødesprog'. Fantastiske kvinder, ihærdigt travle, arbejdende, leende og drilende. Jeg griner indforstået, forstår kun det ikke-verbale. Jeg føler mig som et uanseligt barn, der sniger sig ind på de voksnes samtale. I Vietnam vender jeg tilbage til at lære ved efterligning. Således lærer jeg nye måder at spise på, at soignere sig på og at tage sig af hinanden på.

Som til en lille killing placeres en skål foran mig. En ældre kvinde, med en ung ryggrad og med raske bevægelser, hælder rutineret skefulde af ris og grøntsager i min skål. Jeg spiser lydigt, lader ikke et eneste lille korn gå til spilde.

"Ga", siger en ung kvinde til mig og peger på fisken. "Ga", gentager jeg på papegøjeagtig skolefacon. De nikker anerkendende af mit rudimentære begreb om et åbenlyst og simpelt ord. Og ler så med dansende maver, eller fniser bag generte hænder og lysende øjne. Jeg beslutter, at det er min tur til at servere for en anden, og – måske – mest sandsynligt samtidig ødelægge en særlig ophøjet tradition. De undskylder venligt min uvidenhed med endnu en omgang latter og vinker mig energisk over til den plads ved bordet, som de har reserveret til mig, til enhver tid. Denne gestus af generositet får mit hjerte til at briste. Jeg mangler ord, som jeg ikke er stand til at udtrykke.

De vietnamesere, jeg talte med, havde en tendens til at undervurdere den udfordring, der lå i at lære sproget eller tilberede elegant, kulinarisk tilbehør. Det var, som om de troede, at den genetiske plet hurtigt ville bløde igennem og påvirke og oplyse mine spisevaner, sprogtilegnelse og færdigheder i knallertkørsel. Det skete i øvrigt ikke; alle forsøg resulterede i monumental plads til forbedring. "Jeg tror", sagde de med overbevisning, "at det bliver let for dig". Under mit ophold i Vietnam var der ting, der var nemme, og ting der ikke var.

Da jeg forlod Adelaide, havde jeg besluttet at opleve Vietnam i ensomhed. Det fysiske fravær af familie og venner til at bevise vante og gennemprøvede ideer om, hvem jeg var, og hvem jeg havde været en gang, følte befriende og lærerigt. Uden den basale kærlighedskraft fra mine kære og uden synet af kendte landskaber var det op til mig at opdage eller opfinde processer og metoder til at opretholde en følelse af stabilitet. Til tider gjorde det mig stresset og usikker.

Ikke overraskende, når jeg var fysisk udmattet, langt fra velkendte bekvemmeligheder, var jeg ængstelig og sårbar. Åh, hvor jeg mindes de stunder, ikke blot for deres 'ak og ve' værdi, men også fordi der i alle de stunder af dyster indelukthed dukkede en tanke, en person eller en hændelse op og på ejendommeligt vis transformerede og brød situationen. Dette skete gentagne gange på en så uforudsigelig og lunefuld måde, at jeg selv i mine mest fantasifulde stunder umuligt kunne have fundet på dem.

Det var en af disse mørke, tungsindige grå morgener, at jeg sad i indgangsfoyeren til pensionatet og lappede en skål nudelsuppe i mig. Jeg følte mig dybt elendig til mode, da frelsen kom flyvende med en Boeing 747 fra Newcastle, Australien, i form af Charlie og Rosemary og deres sønner, Lawson og Eddie. Deres jordbundne gavmildhed og accenter fulde af australske eufemismer pakkede mig ind i en national fortrolighed og trak mig ind på bagsædet af en taxi. Dette var øjensynligt ikke tiden til selvmedlidende klynken, ikke for en australier langt hjemme fra. Denne sidste weekend i september var der kun ét sted at være, blandt andre australiere langt hjemme fra for at overvære den afsluttende finale i den australske fodboldliga.

Australien kalder

Jeg står på et overfyldt værtshus, foran en kæmpe skærm, der viser Melbourne-kampen. Jeg synger endda de dele af den australske nationalsang, som jeg kan huske. Og, for at det ikke skal være løgn, jeg er stadig ved at komme mig oven på en tårevædet og lidenskabelig udførelse af Waltzing Mathilda. En begivenhed, som jeg – indrømmet – ville have følt mig forlegen ved eller måske ikke følt

mig kaldet til at deltage i på australsk jord. Mellem ølglassene og det godmodige australske drilleri, føler jeg en øm, nostalgisk sentimentalitet over for mit barndoms hjem. Hvis man skal tro de noget overdrevne 'Mates' og 'G'Days', mærker jeg, at jeg ikke er alene om dette. Der er godmodige bifald og lettere svajen frem og tilbage blandt nyligt truffne landsmænd på fremmed grund, mens der hujes og heppes på deres respektive hold.

De er så velkendte typer for mig, mænd med store maver og larmende, godt slidte bemærkninger, og venlige, smilende kvinder, alle værner de om en elsket tradition for kærligheden til spillet.

I forhold til tidligere år er dette sportsritual dog bemærkelsesværdigt anderledes. Mens vi herinde fejrer en begivenhed tusinder af mil borte, kører mænd udenfor med tynde skjorter og beskidte bukser deres cykeltaxaer, og ældre kvinder med koniske hatte sjosker forbi, tyngtet af vægten af kæmpe stålgrøder, der balancerer på hver side af en bambuspæl, der hviler tungt på spinkle, men stærke skuldre. Børn hånd i hånd i afstivede uniformer udfører deres eget lørdagsritual.

Under halvlegen er der tankefulde pauser i dialogen over øllet. Kraftigt byggede mænd, som for få minutter siden fløj begejstret hen over den kulturelle kløft med råb 'under bæltstedet' og farverige beskyldninger og ordspil, udveksler nu historier med mig om deres tilbagevenden til Saigon. De kalder sig selv og hinanden for 'udvandrere', mænd som blev født i Australien, mænd som engang var soldater, som har valgt at gense eller bo permanent i Saigon. De taler om mange afskygninger af erfaring, som folder sig ud og optrevles, i takt med at de søger indsigt i de veje, ad hvilke de er kommet, i hvem de er og hvor de føler, de hører hjemme. Glimt af udtalte pinsler samt nyligt opdagede glæder viser sig i tårefyldte øjne, øjne der kigger væk og vemodige smil. Jeg er en smule overvældet over deres oprigtighed, men mest er jeg bevæget af deres viden om, at der er mange, for hvem Vietnam er et sted til personlig erkendelse og beslutsomhed.

Nye betragtninger

Jeg bøjer hovedet i respekt. 'Mama', en rundhovedet og kraftig kvinde hanker op i min arm og trækker mig tættere til hende. Gravstedet ligger bag ved et buddhistisk tempel. Et tempel, der huser rigt udsmykkede, store billedudskæringer af bemærkel-

sesværdigt livagtige guder. Røgen fra røgelsespindene, vi brændte for minutter siden, finder stadig vej til den gravsten, vi er kommet for at vise vores respekt til.

"Her er hun", siger Mama, mens store tårer falder på hendes kinder. "Mine piger". Jeg siger intet, ønsker at min tavshed skal udtrykke den ydmyghed, jeg føler ved at være en del af dette ritual af helligt minde. Mamas mand, en tynd, langbenet fyr, næsten gennemsigtig i sit beskedne, milde væsen, står stille bag os. Mama ejer pensionatet, hvor jeg bor. Hun er en travl kvinde, som altid synes at være fire steder på en gang, at tale med fem personer på en gang, med en uforklaring evne til at kende alles navne, og hvad alle laver. Af grunde, hun kun selv kender, besluttede Mama, at jeg havde brug for en ildesmagende medicin. Denne urtekur bestod af en ekspeditionsrejse tur-retur, der både omfattede en gigantisk spandfuld suppe samt at følge hende og hendes mand ud for at ære deres afdøde børn. Hun ønskede, at jeg skulle møde dem.

I lighed med mange andre historier, jeg skulle høre i Vietnam, var Mamas livshistorie præget af smertefulde tab og mørkestunder. Stunder, som siden er blevet fortrængt af en bemærkelsesværdig ukuelighed, engagement i arbejdet og beslutsomhed. I bilen på vej til kirkegården udspurgte Mama mig med moderlige håndklap og beroligende nik med hovedet. "Du skal finde din mor", siger hun resolut, "Jeg skal hjælpe dig".

Jeg sætter pris på hendes omsorg, men er modvillig mod at acceptere hendes tilbud. Hvad det emne angår, havde jeg allerede besluttet, hvad der skulle ske, nemlig ingenting.

Skønt Mamas døtre havde været borte i nogen tid, vil deres nærvær og betydning for Mamas liv altid bevares. Hun lægger blomsterbuketten, hun har haft med og fortæller mig, hvorfor hun er her.

"En moders hjerte er stort, det glemmer ikke, det er universelt for mødre overalt".

Som jeg nævnte tidligere, rejste jeg ikke til Vietnam for at lede efter familie, det var slet ikke noget, jeg troede ville være muligt. Efter min ankomst og efter samtaler med de lokale blev anekdoter om familier, der blev genforenet efter års adskillelse, fortalt mig som nærmest hverdagshændelser og en absolut mulighed. I lyset af

det, overvejede jeg, om det var noget, jeg ønskede at forfølge aktivt. Jeg besluttede nej. Det forekom mig at være en følelsesmæssig risiko og et etisk dilemma. Hvis jeg åbnede for den rejse, hvilket ansvar ville jeg da påtage mig? Og var jeg parat til det?

Jeg var bekymret for, at mine værdier og syn på livet ville støde sammen med andres, at jeg ville skuffe og sære andre, at jeg kunne blive såret og skuffet. En mor og/eller en far anno 30 år siden, hvis de stadig var i live, ville måske ikke have plads til min genkomst i deres liv. Jeg var varsom med en sådan potentielt ødelæggende fremgangsmåde.

Jeg havde desuden lige sagt farvel i Adelaide til min familie, som elskede mig højt, men som var bedrøvede over min bortrejse og usikre over for den retning, mit liv havde taget. Og endnu mere skelsættende, jeg havde lige taget afsked med min tidligere partner, såvel som hans familie, som jeg havde taget til mig som min egen. Jeg vidste alt for godt, i hvor høj grad et menneskes handlinger og udeladelser kan påvirke andre mennesker omkring det.

Derudover fandt jeg ideen om at op-søge en anden mor og far foruroligende, da jeg allerede havde en mor og far. Jeg husker, at jeg ræsonnerede, at hvis en genforening fandt sted, ville jeg acceptere det, men jeg ønskede ikke at forfølge det nu.

Familie fundet

To dage før jeg havde planlagt at forlade Vietnam, mødte jeg min vietnamesiske familie. På uforklarlig og uforudsigelig vis, kom de mennesker som jeg genetisk er forbundet med atter ind i mit liv, og jeg i deres.

Det oftest stillede spørgsmål om dette er: Hvordan var det at møde din mor?

Min vietnamesiske mor havde altid været en realitet. Hendes fravær og min eksistens dannede omkredsen af vores forhold. Hun har altid eksisteret i min bevidsthed. Hun var den kvinde, fra hvis skød mit liv var udsprunget. Vores fysiske møde var ikke begyndelsen på vores forhold, det ændrede det blot.

Og så stilles spørgsmålet igen: Hvordan var det at møde din mor?

Mine erindringer optræder ikke hos mig i kronologisk orden. Måske er denne begivenhed mere som en tredimensionel mosaik af øjeblikke, indtryk, tanker og følelser. Disse former er stærke og slørede, uberegnelige og surrealistiske.

Et nu

Et sted i Saigon. Bag på en motorcykel. Så mange cykler, så megen forurening og støj. Over broer og rundt om beboelsesblokke, industribygninger og butikker, i stormende fart. Jeg har ingen idé om, hvor jeg er, eller hvor jeg skal hen.

Dog ved jeg det. En adresse fundet frem af tre årtiers arkiver, en lykkelig opdagelse.

Biler kører forbi tæt nok på til at røre mig, cykler farer forbi i en faretruende strøm. Her på motorcyklen bag ved føreren er der ikke megen plads. Min eneste sikkerhed for ikke at falde af er at gribe fast om stålbøjlen bag mig. Holde fast ... bare holde fast.

Jeg er blot passager, ikke bare på motorcyklen, men til de begivenheder, der udspiller sig. Jeg trækker kun vejret svagt, jeg kan mærke min puls foruroligende tydeligt. Det er som en drøm. To helt forskellige perspektiver finder sted samtidig. Jeg er både deltager og vidne.

Et indtryk

Her hvor jeg står, omgiver ukendte beboelser mig. Det er varmt, fugtigt, motorforureningen og udstødningen er grynet og håndgribelig. Manden, der kørte mig til dette øjeblik, havde jeg kun lige mødt dagen før. En venlig mand, med hang til farverige skjorter. Motorcykeltaxichauffør af profession, medfølelse og vil mig godt – men dog en fremmed.

Mit tøj og den måde jeg står på viser tydeligt, at jeg ikke kommer herfra.

Jeg hører taxichaufførens stemme råbe forude. Han råber et navn. Det navn, der står på min fødselsattest under overskriften 'Moders navn'.

Jeg mærker noget vigtigt komme. En sikker forudelse, som når man på en solrig dag irrationelt pludselig ved, at regnen er på vej. Ikke en intellektuel viden baseret på fakta, tal og tydelige beviser. Denne viden kommer til bevidstheden fra

kroppen. Jeg har oplevet den som ubestridelig – som tilfældet var nu.

En gentagen, ubønhørlig erindring

Stemmer taler vietnamesisk, stiger, falder, spørger, svarer. En dør åbnes. Min indre dialog stiger til maniske proportioner.

Det er som en film, dette er blot en scene. Det skal nok gå. Du kan klare det. Det er okay. Jeg kan ikke. Jeg kan ikke klare det. For meget. For slemt. Det er så uvirkeligt. Er det nu? Det er nu. Nu er det for meget. Det er for meget. Hold mund, koncentrer dig. Det er sgu utroligt.

En kvinde kommer ud.

Åh gud, jeg skal kaste op.

Kvalmen fylder min mave. Jeg føler, at jeg bliver ramt i mellemgulvet, jeg bøjer mig lidt fremover, snubler halvvejs og træder halvvejs baglæns. Jeg vender mig, mit syn formørkes, jeg føler mig svimmel. Men der er intet bag mig. Jeg har vendt mig fra hvor jeg stod, men der er ingen steder og intet at vende sig mod. Der er hun. Står foran mig.

En stemme igen. Og skønt jeg forstår sproget, er spørgsmålet ud over min fatteevne.

"Nå, skal du ikke sige goddag til din mor?"

Jeg kan ikke sige nøjagtigt, hvad jeg følte netop da, præcis som jeg heller ikke kan sige med klarhed, hvad jeg føler om det nu. Hvilken skade skete der ved sammenstødet? Jeg var skrækslagen, uforberedt og overvældet. Skrækslagen for hvad? Det umulige var sket. Fundet den berømte nål i høstakken. Jeg var alligevel ikke resultatet af en jomfrufødsel. Jeg var ikke det lille menneske ingen steder fra, uden historie. Nu var dette endog ganske tydeligvis ikke tilfældet. Jeg kom herfra. Og i det første øjeblik var der kun chok, desillusionering og angst.

Jeg tør ikke forsøge at fortolke eller endda huske min mors reaktion og fortælle, hvad hendes oplevelse var. Jeg stoler ikke på min tolkning af hendes udtryk, hvordan hun virkede på mig, eller hvad jeg forstod i det øjeblik. I bakspejlets nådige lys har jeg tænkt på begge vores reaktioner som et udtryk for mange ting. Min

tilstedeværelse fremkaldte tydeligvis et væld af uoverstigelige minder og spekulationer for min mor. Hun og jeg var trådt brat ind i et øjeblik af overvældende kompleksitet.

Alle svarene på alle spørgsmålene

På små plasticstole rundt om et skævt plastichord sidder en usædvanlig og interessant samling af mennesker. Med et forhold til mig er der en mand, som jeg mødte dagen før, som kører motorcykeltaxi af profession. Og der er en anden mand, som jeg mødte 15 minutter tidligere, som stoppede op, idet han kørte forbi og som, må jeg gå ud fra, vidste hvor disse mennesker boede. Han har påtaget sig rollen som medoversætter sammen med taxichaufføren. Så er der min mor, min søster og tre små børn, mine niecer og min nevø.

Jeg sidder over for en kvinde, lille af kropsbygning og ængstelig i udtrykket. Stemningen er dunkel, tilbageholdende, stemmerne lavmælte, stille, og dagens varme er fortsat stigende. Samtalen blandes med stjalne blikke. Respektfuld stilhed blander sig med larmen fra den nærliggende trafik.

Gudskelov, midt i min egen overvældede tilstand opstår en fornemmelse af noget, jeg kan reagere på. Over for mig sidder en kvinde, tydeligvis rystet. Jeg er ked af at være kommet uanmeldt, for jeg kan ikke forestille mig, hvordan det er at høre det banke på døren og opleve dette menneske fra fortiden vende tilbage. Alligevel fornemmer jeg, at disse refleksioner har mindre betydning end mere presserende forhold.

Uanset hvem, hvad, hvornår og hvordan, er jeg i selskab med en kvinde, som jeg føler mig kaldet til at prøve at berolige. Denne kvinde, som efter alt at dømme er min mor, som måske har svarene på de spørgsmål, som jeg har haft med mig, så længe jeg kan huske. Jeg føler en stærk trang til at forsikre hende om, at jeg kan forsvinde, lige så hurtigt, som jeg kom. Med det begrænsede engelsk vi har til rådighed og mit ikke-eksisterende vietnamesisk, lader det sig ikke gøre at udtrykke det. Det ikke-verbale må være tilstrækkeligt. Måske er det at foretrække i tilfælde som dette.

Vi udveksler generte og forsigtige blikke, og jeg prøver så godt jeg kan med det varmeste smil jeg kan mønstre at sige, at alt er OK – en følelse, der nok lige så meget er for min egen skyld som for andres. Jeg sætter mig et andet sted, tættere på hende.

Og så stiller jeg spørgsmål: spørgsmål, der bliver oversat til vietnamesisk, besvaret og fortolket med lange sideblikke. Udadtil er der ingen åbenlyse udtryk for følelser, dog er der en atmosfære af forståelse for, at dette er et vigtigt øjeblik. Jeg har en følelse at, at tiden står stille, og at livet er væsentligt forandret. På en måde er det. På en måde ikke. Kakofonien af horn og motorlarm fra hovedvejen bliver ved, og det halvnøgne buttede barn rækker ud efter sin mor og fremkalder taknemmelige smil fra os alle.

Mens dette foregik, kørte en monolog i mit indre. "Aha", bemærker den, "Det er sådan, det er." Genforenings-scenen med den biologiske mor. Filmen eller 'livet som et skuespil' metaforen tilbyder sig selv som en hjælp til at fordøje det, der udspiller sig.

Mine fornemmelser og følelser steg til en tilstand af sindsoprør, jeg aldrig før har oplevet. Et tavst mantra summede hele dagen igennem, hvilket jeg er mærkeligt sikker på forhindrede mig i spontant at eksplodere i flammer. Med lige dele humor og ro gentog det: "Dette er kun en historie... det er alt sammen kun historier".

Jeg tænker på mine to søstre. Mine stilfærdige, smukke søstre, og jeg ønsker at kende dem bedre og at de skal være en del af mit liv, på en eller anden måde, på et tidspunkt.

Jeg mødte dem endnu en gang efter vores første møde, og anden gang var jeg i stand til at spørge, med tolkens hjælp, om det var OK, at jeg var der. De så på hinanden og smilede forlegent, idet de nikkede "Ja". Jeg smilede tilbage, og vi grinede lidt, lettede. Det hele var i orden.

Farvel familie

Jeg mødte aldrig min biologiske far, han døde, tre år før jeg rejste til Vietnam. Jeg ved, at han renoverede og solgte antikke møbler. Mit efternavn på min fødselsattest er det samme som min fødemors efternavn. Under overskriften 'Far' står der 'ukendt', hvilket nok bidrog til nogle af de formodninger, der omgav mit faderlige ophav.

Jeg fik forklaret, at børn i vietnamesiske familier sommetider får både

moderens og faderens efternavn. For mit vedkommende fandt jeg ud af, at min fars navn blev udeladt af arkiverne, så han kunne undgå at blive hvervet til de væbnede styrker. Min far var overbevist buddhist, og ifølge hans tro og måske på grund af familiemæssige forhold var han øjensynligt militærnægter. Jeg ville ønske, jeg havde mødt ham.

Da jeg havde været i Vietnam, troede jeg, at ingen anden begivenhed i mit liv nogensinde kunne sammenlignes i styrke og påvirkning. Jeg tog fejl. En måned efter at jeg havde mødt min vietnamesiske familie, døde min far, Far. Hans død skrællede meninger med livet væk, der ikke længere kunne bruges. Det har været en udfordrende proces at lære at leve livet uden hans jordiske tilstedeværelse. Jeg føler mig umådelig stolt og taknemmelig over at have været hans datter, og jeg har til sinds altid at trække på den eventyrlige værktøjskasse af erindringer, han efterlod.

Mandag til fredag fra år et til fem

På vej til at hente min far fra arbejde tager min mor mig med for at fodre kænguruerne. Egentlig mærkeligt, at der er kænguruer så tæt på fabrikken, men de er der. Vi fodrer kænguruerne og undgår emuerens intimiderende stirren indtil fyraften. Jeg ved, at kl. halv fire er det 'fyraften'. Vi står og venter ved porten. Forventningen i disse øjeblikke før signalet er næsten for meget at bære.

Sirenen lyder.

Tid til koncentration.

Jeg fokuserer mine øjne på udgangen af den kæmpemæssige, sølvfarvede bygning, ca. to minutter til. Mænd begynder at strømme ud, de er slørede i form og farve, men jeg ved, at jeg vil genkende ham, så snart jeg får øje på ham.

Jeg ved det ikke, men jeg fokuserer blikket på udgangen stærkere end jeg nogensinde vil gøre det igen. Sommetider er der en hel del arbejdere, der går ud før ham, jeg holder udvig efter. Men ikke et sekund fjerner jeg blikket fra døråbningen. Og så, endelig, kommer det glædelige øjeblik af genkendelse.

"Det er ham". Og jeg begynder at løbe, meget hurtigt, svinger mine arme for at

nå ham endnu hurtigere. Afstanden mellem os forsvinder, og der er han. Min Far – og som han gjorde det i går og i forgårs, og dagen før igen, løfter han mig op, giver mig et stort kys og bærer mig hele vejen tilbage til bilen.

Efter Vietnam

Først fandt jeg det svært at integrere den nye udvikling i min historie. Jeg følte mig klodset ved at skulle definere manuskriptet om, hvor det var jeg kom fra, hvem jeg hørte til, og hvordan jeg skulle fortælle min historie. Det var underligt for mig at høre min egen australske familie spørge til min familie i Vietnam – ”fortæl os om din familie”. På det tidspunkt mistænkte jeg disse formuleringer for at antyde en grad af distance, måske havde den altid været der og jeg havde blot ikke været opmærksom på den. Anså min adoptivfamilie mig rent faktisk som en international studerende, hvor de havde været min værtsfamilie gennem tredivende år? Havde min insisteren på at vi blev opfattet som en ’rigtig og autentisk’ familie været blændværk? Det var en forvirrende tid. Folk spurgte til min mor, når min mor var i lokalet. Min mor spurgte til min mor. Det skærpede muligvis situationen at prøve at få hold på familieforbindelserne i kølvandet på Fars begravelse. Det var en tid, hvor følsomheden var høj, og fundamentet krakelerede.

Når jeg ser tilbage, indser jeg, hvor svært det altid vil være at få de nye tilføjelser til min identitetsdannelse til at passe ind. På trods af min tidlige frygt, har mødet med min fødefamilie ikke ændret mit forhold til min adoptivfamilie. Vi frustrerer, støtter og morer hinanden som hidtil. Vores forhold udvikler sig hele tiden, er i stadig forandring, et afgørende bevis på en ’rigtig familie’.

Der findes mange mennesker med utraditionelle familiemønstre, der sikkert vil nikke genkendende til den vaklende proces, det er at mægle i loyalitetsspørgsmål, misforståelser og dobbelttydigheder. Folk finder uden tvivl mange kreative måder til at forlige sig med og favne nye familiedannelser hver eneste dag. Denne opfindsomhed slår mig. Jeg håber at opdage flere nye måder til konstant at genopfinde familie, at gøre det mindre kompliceret og respektere processen mere.

Det har været min oplevelse, at når ens familieliv afviger fra en aktuel eller tænkt forestilling om hvad der er normalt eller gennemsnitligt, kan disse normer influere på, hvem man tror, man er, og hvad ens liv og familie betyder. Biologiske familieband anses og respekteres normalt for værende normgivende, og derfor må alle andre familietyper anses som mindreværdige. Det er ikke tilfældet i alle de samfundslag og subkulturer, hvor børn vokser op blandt mange mennesker, og hvor ansvaret deles. Det gælder heller ikke i de tilfælde, hvor forskellige slags relationer og familiemæssige bånd agtes lige så højt som blodets. Det har været nyttigt for mig at udforske de syn, forskellige kulturer har på forskellige familiemæssige måder at indrette sig på. På en måde gør det forventningerne fra de norm-sættende opfattelser mindre.

Dog føler jeg et behov for at værne om den måde, jeg ser på mine familier. Hvad angår min familie i Vietnam, tænker jeg på dem på mange måder – sommetider med en neutral nysgerrighed og svag ømhed over for dem. Sommetider med beklagelse og spekulationer over, hvornår, om og hvordan jeg kommer til at møde dem igen. Hvordan jeg tænker på dem, og hvordan de tænker på mig, vil utvivlsomt blive ved at forandre sig.

En helt tydelig positiv effekt, min rejse til Vietnam havde, har været at udstyre mig med et mere sammenhængende, socialt manuskript. Jeg kan sige, at jeg voksede op i Australien og ja, jeg har været i Vietnam. Jeg kan svare på spørgsmål og sige, at ja jeg har familie i Vietnam og ja, også i Australien. Og jeg har lært den værdifulde lektie at anerkende min egen ret til at vælge, hvor meget eller hvor lidt jeg vil sige om disse ting.

Og hvad nu

At vende tilbage til Vietnam og møde min vietnamesiske familie har forandret den måde, jeg oplever livet både tydeligt og knap så tydeligt. Den, du tror, du er, kan diskuteres og konstrueres af så mange tanker, mennesker, tidspunkter og sammenhænge. Nogle af forandringerne kan bringe dig i knæ.

Jeg fyldte 29 i det nordlige Indien. Det var første gang, jeg fejrede min

fødselsdag med viden om og personligt kendskab til de mennesker, jeg blev født til. Jeg havde ny viden om det sted, jeg blev født og det land, hvor jeg begyndte mit liv. Jeg vidste, at jeg blev født kl. 7:50, vejede 4 pund, og at jeg efter sigende var et nemt barn. For første gang kendte jeg min fødselshistorie.

Det var også første gang, jeg fejrede min fødselsdag uden Fars muntre fødselsdagshilsener, enten fysisk eller i telefonen. Der var intet smukt kort lavet af min mor, med kærlige hilsener, underskrevet ”Mor og Far”. Jeg kunne ikke få mit årlige fødselsdagsk nus, en vantro hovedrysten over at årene gik og et ”Tillykke med fødselsdagen, min skat”. Ikke i år, aldrig mere. Jeg følte en længsel, den dag, efter alt det der var forbi og borte. Jeg savnede min far meget.

I de år, der fulgte min tid i Vietnam, var min største frustration min manglende evne til at udtrykke flere ting samtidig. Jeg længtes efter at kunne dele mine oplevelser med dem, jeg holdt af, men den udfordringen det var at udtrykke paradoksale følelser, kombineret med ønsket om at blive forstået, var for stor og gjorde mig tavs.

Jeg ønskede sådan at være i stand til at udtrykke det positive ved en hændelse, og samtidig tilkendegive et element af tvivl eller modvilje. Jeg ønskede sådan at kunne finde meningsfulde og konstruktive måder at lære af sorg, smerte og uretfærdighed – uanset hvor skræmmende eller utiltalende, det måtte være. Måske er et sammenstød mellem paradoksale følelser nødvendigt for at afdække den styrke, der kan bevares i det lange løb. Jeg ved endnu ikke, hvordan det gøres, men jeg har utvivlsomt tiden til at lære det.

Jeg har funderet over mange ting! Hvordan værdsætter jeg mit forhold til min mor i Australien og min fødemor? Hvordan fejrer jeg foreningen med min familie i Sydney lufthavn og min fødselsdag? Hvordan kan jeg nogensinde sige farvel til familie – familie gennem ægteskab og familie jeg har valgt? Hvordan værdsætter jeg smerte der ikke er sørget over, der omgiver hvad jeg aldrig vidste, eller smerte fra dobbelttydig loyalitet hos

familiemedlemmer, som aldrig kendte mig? Og hvordan begraver man et elsket ægteskab og forstår meningen med en sørgelig skilsmisse?

Heldigvis, mens disse spørgsmål farer igennem mig, kan jeg høre Fars stemme. Han hæver altid stemmen, når mine tanker bliver tungere og tungere. "Måske vil det være en god start at gøre det forsigtigt, langsomt, en dag ad gangen, og ikke alene".

Lykkeligvis er jeg kommet til at sætte pris på, at der altid er en opvask, der skal tages, mad der skal laves eller mennesker der skal hjælpes. Og det gode er: disse aktiviteter får mig altid ud af mit hoved og tilbage på fødderne igen.

Altid en hjælpende hånd

Det har taget over fem år at blive i stand til at skrive disse fortællinger. Til tider har jeg spekuleret på, om det kunne være sket tidligere, hvis jeg havde konsulteret en hjælpsom guide, om det så var en terapeut eller en ven eller begge dele. Hvorfor jeg ikke opsøgte hjælp direkte til at tackle disse oplevelser, må guderne vide. Måske var jeg klar over, at den rejse jeg har været på er gennem territorier der er ukendte for andre.

Selvom jeg ikke henvendte mig til andre for at snakke, tryllede jeg mange kloge mennesker frem i mit indre, for at låne af deres visdom og deres tro, når jeg selv ingen fandt. Jeg er dybt taknemmelig for alle de stemmer, der har fulgt mig på min vej. De påmindede mig om, at hvad end jeg gik igennem ville det en dag give mig ny indsigt; at skønt jeg nu måtte være langt fra beslutsomhed, ville det komme en dag; og at jeg en dag ville blive i stand til at dele mine oplevelser af alt dette på en sådan måde, at det ville kunne bidrage til noget i andres liv.

Billeder siger mere end ord

Der var et øjeblik af genforeningen, der fulgte mig i længere tid, et øjeblik hvor min verden ikke holdt sammen længere. Den søster, jeg deler udseende med, leder i fyldte skuffer. Hun står med benene foldet under sig, en livslang lidelse der betød, at hun blev i Vietnam og ikke blev adopteret til et andet liv. Det liv, hun har haft, lader til at være et fuldt liv, der er fire børn og en nydelig og rar mand ved hendes side.

Min søster begynder at vise mig fotografier. Hun synes overvældet af følelser, mens hun gør det. Jeg aner ikke hvorfor, det tilfalder heller ikke mig at vide det. Hun vinker mig over for at se, hvad det er hun har, hun har øjensynligt noget vigtigt at vise mig. Hun rækker mig en samling fotografier.

De er familie billeder, taget gennem årene, festlige lejligheder, ferier, begravelser. De fortæller en historie både om lykkelige, rigere tider og om dybt fattige, sørgelige tider. Familien, der ser tilbage på mig, er en familie, jeg er en del af. En familie, jeg kom fra, som har gennemlevet et liv – en familie der fortsatte uden mig. Og her i min hånd holder jeg beviset. Dette håndgribelige tegn på realitet føles koldt; når jeg ser på dem, føler jeg mig et øjeblik 'smidt ud af min krop'.

Hvert billede bærer pulsen af utallige begivenheder, betydningsfulde og dagligdags. De afspejler årtier af samtaler, glemte bekymringer, latter, uudtalt nag og fælles elsket visdom formidlet og forandret, indtil de optræder som en puppelignende organisme af silkespundne bånd og uigennemtrængelige familiemæssige forbindelser.

Jeg var engang en del af dette. Jeg stod en gang i døråbningen til den verden, denne familie var i færd med at skabe sammen. Men det meste af den er en verden, som jeg aldrig rigtig vil kende. Den følelse af tab jeg havde, er der ikke ord for.

Men på trods af denne oplevelse af oplevelse er jeg kommet til at tro på, at ingen enkeltstående begivenhed følges af ét enkeltstående svar. Og måske var det, der skubbede mig ned på et ubeskriveligt sted, ikke bare erkendelsen af det, der aldrig havde været, men også at jeg – uden min bevidste viden – på en eller anden mærkelig måde var i de billeder. Indtil da havde jeg nok ikke bevidst kendt til disse mennesker, men de havde kendt til mig. Det var surrealistisk.

Mens jeg kiggede på fotografierne, syntes min søster at slappe af, som om hun blev klar over, at jeg nu forstod.

Her, dette er vores historie ... og her dette er også din historie.

Det var sørgeligt og smukt og fuldendt.

Det var, som om jeg på et øjeblik havde fået så meget, men som om jeg samtidig var blevet frataget lige så

meget. Det tog sin tid at gennemtrekkes alt det, der skete i dette øjeblik. Det følte, som om fortid, nutid og fremtid gav efter på samme tid. Jeg følte, at jeg sad ved et vejkryds, som utallige mennesker havde krydset og var forbundet gennem. Jeg følte mig opslugt af det vældige omfang hvorved mennesker kan være forbundet, i uvidenhed, selvom de aldrig har mødtes, selvom de lever i helt forskellige verdener. Ekkoet af dette øjeblik runger endnu. Jeg følte mig lillebitte, uden form, og dog forbundet, på samme tid.

Hjem

Mange temaer har gennemvævet denne fortælling. Et bærende tema er 'Hjem'. Skabe et, forlade mange, opdage nogle og tage dem med sig, når man tager af sted. Hvad er hjem? Måske en metafor til at beskrive en længsel, der ofte er forbundet med mennesker og steder. Det er ikke blot håndgribeligt, men også forbundet med fysiske, følelsesmæssige og sanselige tilstande. Hjem er tidløst og flygtigt, stædigt i sin modstand mod en snæver definition.

Der er nogle hjem, der opstår af indiskutable omstændigheder, og andre, som Vietnam er det for mig, det tager et helt liv at kende. Australien er det hjem, jeg voksede op i som barn. Vietnam, mit fødested, er et hjem, jeg voksede op i som voksen. Jeg behøver ikke at befinde mig nogen af stederne for at fornemme deres beskyttelse og indflydelse. Sommetider kræver det, at man er fraværende fra et sted, for at stedet kan sætte sig fast som 'hjem'. Oftest har det været i lande langt fra Sydcorset, der har vist mig vejen tilbage til de steder, jeg hører til. Det behøver ikke være noget særligt, der vækker mit nationale hjerte. For mig kan et par strofer fra bandet Crowded House, som dannede soundtracket til min ungdom, være tilstrækkeligt, en bestemt grøn farve minder mig om Adelaide-bjergene, og lugten af hav tager mig altid straks tilbage til Australien. Siden jeg forlod Vietnam – for anden gang – de mindste ting: en guldsmed, grøn som en rismark, et bundt kraftig koriander, koniske hatte, alle peger i retningen hjem. Nogle steder, ligesom nogle mennesker, er mest elsket på afstand.

Geografisk er der steder, jeg er rejst til, som har følte som hjemme, så

snart jeg satte mine fødder der. Og der er andre, hvor jeg har boet i nogen tid, før jeg har kunnet føle nogen taknemmelighed for dem. Disse dage tager hjem form efter, hvor jeg befinder mig. Jeg nyder gennemrejsen af flygtighed. Jeg tænker mig, at dette vil ændre sig en dag, men indtil da lærer jeg at værdsætte og finde kontinuitet og fodfæste på interessante steder.

Følelsen af uklarhed om hvor man kommer fra, hvad man kalder hjem, hvor man hører til, er ved at blive mere og mere almindelig. Frivilligt, af mange årsager, flytter mennesker fra land til land, de hiver sig selv op med rode og starter nye liv i andre lande.

Jeg har en søster et sted i verden. Vi var på børnehjemmet samtidig. Jeg tænker på hende, på hvordan hendes liv har udfoldet sig. Hvordan har hun lært at leve med sit liv efter Vietnam? Jeg tænker på hende, og mine tanker spreder sig til at omfatte andre børn, hundreder og tusinder af børn på børnehjem overalt.

Statistikken siger, at over tyve millioner mennesker bliver fordrevet i netop dette minut, som resultat af krige, naturkatastrofer, borgerkrige, og systematisk undertrykkelse. Det er ikke noget nyt fænomen, denne strøm af mennesker, der krydser have til steder, hvor nye sprog og kulturer venter dem. Hvad der måske er unikt ved disse tider, er håbet som mange af os har for hvordan det vil gå dem, der skaber et hjem i fremmede landskaber. På trods af overtonerne fra det nuværende politiske klima, nærer mange af os ægte bekymring og omsorg over, hvor de kommer fra, vi støtter deres ret til at blive hørt, uanset hvilket sprog de taler, og vi længes efter at forstå deres historier, så vi alle bedre kan finde et sted at bo i fred.

I alle vores samfund og i alle vores ydelser mener jeg, at vi er nødt til at finde måder til at anerkende, at for mange af os hviler hjem på en mangfoldighed af steder.

Et australsk pas udstedes til borgere i det land. Jeg voksede op i Australien, det er en kultur, jeg identificerer mig med, og det land min familie bor i. Det anses for mit hjem. Det er det, og det er det ikke.

I traditionel forstand er Vietnam 'mit land'. Jeg tog mit første åndedrag i Vietnam, jeg har vietnamesisk familie. Det burde opfylde kriterierne for den almindelige definition af hjem. Det gør det, og det gør det ikke.

En turist er en besøgende i et andet land, som har en i det mindste overfladisk interesse, og som nærer en måske langvarig, brændende kærlighed til et sted, der ikke er deres hjemland. Jeg var turist i Vietnam, og jeg var det ikke.

Jeg er for nylig stødt på udtrykket 'australsk diaspora', et udtryk der henviser til de 800.000 australiere, der bor i udlandet, der af forskellige årsager giver afkald på brede sandstrande, flade vokaler og at alle ord ender på Y – Barby og Chrissy for at nævne et par stykker. Det er min oplevelse, at en måde at blive kendt på, er at identificere sig som en 'Australian Abroad' – en udlandsaustralier – hvilket har givet mig et interessant indblik og som måske bidrager til udviklingen af en stadigt mere eklektisk og omfattende australsk national identitet.

Det vidtspændende fænomen 'vietnamesisk diaspora' har i de sidste tredive år skabt et vietnamesisk udtryk, Vietkeow. Oversat henviser det til fællesskabet af 'udlandsvietnamesere', hvilket for mig synes at bibringe en accept og en tolerance, som jeg føler mig privilegeret over at have oplevet.

Jeg er nu ved at gøre mig klar til at pakke mine sager og igen flytte til et andet land. Et nyt eventyr kalder, og dermed et nyt hjem. En dag vil det måske være rart at være vidne til et par årstider på det samme sted, men indtil da fryder jeg mig over kaldet, der kommer langt borte fra. Det er oplivende for mig at rejse, det er sådan et privilegium. For mig er det en måde at kaste mig ud i det ukendte, for at se hvem og hvad jeg kan lære af og bidrage til. I dette er jeg utvivlsomt i godt selskab. Så mange mennesker, langt fra deres oprindelige hjem, rejser på jorden, tilsidesætter konventioner, spiller en rolle i skabelsen af nye fællesskaber og dermed dannelsen af en ny verden.

Så mange afskeder

I dag forlader jeg Vietnam for anden gang i mit liv. Jeg står ved den men-

neskabsgrænse mellem to lande, Vietnam og Cambodja. Jeg føler mig udmattet, og mine arme og ben er ømme af at sidde på det samme sted i mange timer. Men mine tanker står ikke stille. De er stærkt optaget af at sortere i og overveje alt det, de har oplevet de seneste par dage.

Jeg føler taknemmelighed over den uforlignelige rejse, jeg har været på langs den tæt bevoksede Mekong flod. De frodige træer og strålende grønne rismarker skiller floden fra den skyede blå himmel. Det er en eventyragtigt solrig dag. Et fantastisk natursceneri af skønhed, der ledsager min erindring om denne afrejse.

Børnene her ved Mekong moderfloden hopper ned i det mudrede vand, benene spredt ud til siden og armene vinker vildt om sig, mens de råber til mig fra den anden side af flodbredden – disse vietkeow, lokal-fødte, besøgende rejsende. Jeg kan ikke lade være med at smile tilbage. I det øjeblik vidste jeg, at det intet betød, hvornår eller om jeg nogensinde vendte tilbage. Beslutningen vil være min, som den altid har været. Men hvis jeg skulle vælge at vende tilbage, ved jeg, at min tilbagevendende vil give mig følelsen af, at jeg aldrig forlod stedet. Og det er, for mig, hvad oplevelsen af hjem er. □

Referencer

- Simmons Thomas, L. (2001) 'An unfinished identity project.' *Dulwich Centre Journal*, 3&4:11-21.
- Simmons Thomas, L. (2001) 'Telling birthing stories.' In Dulwich Centre Publications (eds): *Working with the Stories of Women's Lives* (chp. 5), pp.43-50. Adelaide: Dulwich Centre Publications.
- Simmons Thomas, L. (1999) 'Redefining a version of family and nationality.' In Dulwich Centre Publications (eds): *Narrative Therapy & Community Work: A conference collection* (chp. 5), pp.57-59. Adelaide: Dulwich Centre Publications.

Læs mere

- Jeong Trenka, J., Chinyere Oparah, J. & Yung Shin, S. (eds) (2006) *Outsiders Within: Writing on Transracial Adoption*. South End.

Outsidervidnets svar: Louise Svendsen

Det har bevæget mig på en ganske særlig måde at læse Leonies omhyggeligt skrevne beretning om 'hjem' – i Australien, Vietnam og andre steder i verden. Jeg, der selv er internationalt adopteret, psykolog og har arbejdet med adoption gennem det sidste årti, føler mig berørt af historien, dens oprigtighed, og de mange temaer den favner. Den fik mig til at sanse og tænke over de mange aspekter, der er indeholdt i 'hjem', og reflektere over den kropslige følelse jeg får, når jeg tænker på det – ikke de teorier, jeg har læst om eller de mange andre historier, jeg har hørt fra adopterede, men mine indre følelser som afspejledes i og blev knyttet sammen med Leonies historie.

Især fangede begrebet 'at høre til' min interesse. Som internationalt adopteret har jeg også haft denne fornemmelse – at jeg kan høre til hvor som helst såvel som ingen steder At vokse op i Danmark, i Skandinavien, og ikke ligne flertallet og alligevel have fornemmelsen af at høre til, gjorde mig til en 'internationalist'. Dette blev endnu tydeligere, når asiatiske emigranter i Danmark så mig som én af deres egne. Hvis jeg kunne passe ind her, kunne jeg passe ind overalt ... så længe jeg holdt munden lukket! Jeg husker, hvordan denne fornemmelse fik mig til at føle mig tryk, hvor som helst jeg kom hen, om det var Danmark eller andre lande – for jeg var den eneste, der vidste,

at jeg ikke hørte til. Senere begyndte jeg at finde balancen mellem at være tryk og at høre til og samtidig komme i kontakt med lokalbefolkningen og lære om deres liv, værdier, historier og dagligdag. Det lykkedes mig at gøre dette med en følelse af tryk, at stole på andre.

Og dette bringer mig hen til det andet tema i Leonies historie, som virkelig tiltrak sig min opmærksomhed – den indre følelse af 'hjem', vi kan tage med os, noget værdifuldt, som er en del af os, der er uafhængigt af andre. Denne særlige følelse, som gør os i stand til at skabe et hjem, uanset hvor vi befinder os – vi har vores eget hjem med os! Vi er mere end blot rodløse adopterede, med tilknytningsforstyrrelser, isolerede mennesker, dem der ikke kan forholde sig til andre eller ikke kan klare et tæt forhold og dem som har en evig eksistentiel følelse af ensomhed; sådan som adopterede er blevet beskrevet igen og igen i litteraturen. Vi er så meget mere end det – vores selvtilstrækkelighed kan også opfattes som evnen til at tage vare på og imødekomme vores egne behov, dét at man ikke hører til kan her vendes om og ses som evnen til at passe ind og skabe et hjem, hvor vi end befinder os.

Adopterede beskrives ofte som 'fightere', enspændere og super-individualister. Jeg ser så meget mere i Leonies historie og hvordan dis-

se træk kan kombineres og styrke den adopteredes selvtillid; at være et menneske der kan bevæge sig frit, trygt og udforskende rundt i de mange fællesskaber og subkulturer, vores verden består af, udforske verden med åbent sind, skabe gode oplevelser i mødet med fremmede og bruge den personlige forstand til at skabe en mere tolerant verden – ikke en verden, der blot er den rigtige for det ene menneske.

For mig ændrer Leonies refleksioner min måde at opfatte adopterede på, ligesom de ændrer min indre følelse, når jeg tænker på adopterede og deres potentialer. Jeg har altid vidst, at vi var så meget mere end blot forflyttede børn. I årevis har jeg været klar over, at de lande hvor vi blev født ofte anser os for at være deres udsendte borgere og højt værdsatte forbindelser til andre lande – og nu, for første gang, ved jeg det ikke blot intellektuelt, men jeg føler og mærker det i sjæl og krop! Hvordan dette kan holdes i balance, på en respektfuld måde hvor den adopterede fører an, tager initiativet, og gennem sin handlen og baseret på sine særlige oplevelser og position kan udvide det perspektiv gennem hvilket andre mennesker ser og opfatter verden.

Tak, Leonie, fordi du delte din historie med mig og med så mange andre.

